

Res je, da so si Mohamedoveci napravili ob treh stenah štirivoglate džamije lesenih hodnikov za svoje ženske, moški ostajajo samo spodaj pri tleh na lepih preginjalih ali tepibih. Vsa džamija zdela se mi je prav revna in posebno, ker je celo prazna, brez vsake podobe! Zahvalivši se dostojno obema javnima „činiteljema“ za njuno postrežljivost, stopiva v bližnjo prodajalnico, da nakupiva primernih spominkov za svoje drage domačine, ki duhana ne pušijo. Kar sem pogledal, vse je bilo jako drago in vendar brez vsake — vrednosti. Ubogi Bošnjaki, sem si mislil kako vas nesramni židje neusmiljeno derejo! Zdaj se ne čudim, čemu da so bili Rumunci temu „blagu“ vse meje svoje dežele zaprli. Slepajem treba bolj na prste gledati!

Med tem se je bila temna noč vlegla na mirno Bosno. Ko prideva nazaj do železnega mosta, bil je ta že lepo razsvetljen. Začela sva njegovo dolgost meriti. Od glave (koripeta) do prvega stebra, ki moli visoko iz kalne Save, naštel sem 120 korakov. Ravno toliko bilo jih je od prve do druge kamenite sohe. Ker pa še le nisva prišla do srede, začela sva se o nujnejših rečeh razgovarjati. Menim, da 500 metrov ali pol kilometra je ta most že dolg; bržčas pa je še malo dolžji. Skovan je bil v tovarni gospoda nadvojvode Albrehta v Tešnu na Sileskem. Res, krasno delo! Ker ima naš avstrijski Brod dovoljno razsvetljene ulice, šla sva z gosp. tovarišem po Savskem obrežji do frančiškanskega samostana, kjer so naš premil. knez in škof bivali l. 1878 kot ovodobni vojaški kurat na potu v Bosno, od tam pogledala sva do mestne farne cerkve, ki je pa bila že tudi zaprta. Zatem se povrneva na prvi trg, kjer sva po dne videla prostorno gostilnico „kod žute kuče“. Tam sva dobila za dober denar nekoliko postne večerje. Zdajci jo vkreneva nazaj proti kolodvoru. A kaj se nama prigodi! Ko stopava memo velike kavarne: „kod rvene kuče“, prihiti natakaz za nama, naj bi stopila malo v kavarno, češ, da tam sedi pri kasi gospodična s Štajerskega, ki naju dobro pozna. To je bilo res veliko iznenadjenje. Bila je pridna učenka moje sestre M. Stanislave, in moja nekdanja faranka, ki je po smrti svojih starišev v Brodu bila našla dobro službo. Ker sva slutila, da nama bo drugo jutro šla trda za zajutrek, popila sva že ta večer „pri rudeči hiši“ vsak svojo skledico bele kave, predno sva se odpeljala od tam nazaj na kolodvor. Blaga Slovenka naložila nama je toliko srčnih pozdravov na svoje dobre sestre pri Novi cerkvi, v Celji in na Dobrni, da se je „omnibus“ zagugal, ko sva se va-nj vsedla. Zadnjič poslala mi je v spomin na Brod lepo sliko davskega mosta, za kar njej tu svojo zahvalo izrekam. Okoli ednajste ure zvečer prisopihal je „luka-matija“ iz Serejeva v Brod. Tam je le malo napojil, potem pa

je z nama zdrčil v temni noči memo Siska proti Zagrebu, kamor smo došli še le v soboto ob belem dnevu. Ko sva zopet Zagreb zagledala, zdelo se je nama, da sva že doma. Deželne razstave v Zagrebu leta 1891 in izleta v Slavonijo in Bosno se bodem vedno z velikim veseljem spominjal. Bog plati vsem stoterno, k so nama skazovali toliko slovanske gostoljubnosti!

Jernej Voh.

Gospodarske stvari.

S kmetskega vrta.

(Konec.)

Proti drugim boleznim pa je to drevo trdno, ne škoduje mu lahko tudi najbolj na vetru in solncu pereči ogenj, kateri posebno nekatere vrste jako nadleguje. Rodi pa zimski mašancelj menda najbolj zgodaj, brž, ko zraste v petih letih nekaj nad moža visoko, že pokaže prvič z par jabolki, pozneje čedalje več, kakšne vrste da je. Tudi se v rodovitnosti ne utruji, nekatera drevesa rodé z malimi izjemami vsako leto, le da tako polna niso, kakor una, ki rodi vsako drugo leto, pa imajo zato debelejša sadja.

Skrbeti je pač treba, da se drevje vsako spomlad iztrebi nepotrebnih vej in mladik, ter precej izredi. Zori namreč precej pozno, vsaj v hladnejših krajih je še le v Uršinem ali o vseh svetnikih za obiranje. Velika rodovitnost drevesa pa je tudi kriva, da ne more toliko rasti na les in zato to drevo navadno bolj majhno ostane. Tudi ima navado rasti z vejami proti tlem, ne pa, da bi njih kviško precej poganjalo. Dobro je pa to pri obiranju sadja, na suha, s travo obraščena tla smeš brez skrbi trositi in pobirati, ni se bati, da bi se jabelka obtokla, ako le zlo na kup ne padajo. Koliko je to vredno, vé vsak kmet, ker se spomni, koliko dela je v pozni jeseni, da pri najboljši volji ne more se sadje z roko obirati z drevesa, ker ni časa toliko.

Shraniti se sme na nizkih kupih v skrinjah ali nalašč za to narejenem „odru“ v kleti. Gnjuje skoraj nič, če le ni mokro spravljeno, tudi od udarca navadno ne hitro. Ali če katero jabelko zggnije, ne gre gnjiloba hitro na druga, kar je največ vredno ondi, kjer sadje leži v velikih kupih in se skoraj nikoli ne prebira. Vredno shranjeno jabelko lahko počaka čez celo zimo, celo do binkošti ali še dalje.

Sedaj še nekaj o okusu in barvi! Kje v adventu dobijo ta jabelka svoj pravi okus, kateri se sme po mojih mislih v prvo vrsto šteti. Ima skoraj toliko aroma, kakor zgodnji mašancelj, le nekoliko trje kože je in bolj rezkega, pa prijetnega okusa. Kdor ob sedanjem času prej dobro dorozela jabelka poskuša, prepričan sem, da bo poln hvale njih okusa. Barve je

tudi prav mične, po enej strani rumeno rudečkaste, po drugej bledeje. Navadno ima tudi enako pošti rudečkasta pike, kar je zelo lepo. Velikosti je srednje, deloma drobnejše, kar tudi povzroči, da se lažje dalje ohrani. Sklenem danes ta opis z željo, da bi se ta vsega priporočila vredna vrsta prav obilno razširila med pridnim našim narodom. Če bi kdo želel cepičev te vrste, dostavim, da jih podpisani lahko mu nekaj pošlje, le v pravi čas, kje v svečanu, naj se mu oglasi

F. M. Pohorski.

Sejmovi. Dne 2. januarija v Bučah in pri sv. Juriji na južni železnici. Dne 5. januarija v Celji in v Radgoni. Dne 7. januarija v Lučanah in na Bregu v Ptuji.

Dopisi.

Iz Očeslavca pri Kapeli. (Društvo.)
V nedeljo, to je dne 22. novembra t. l. je imelo „Ščavniško sadjarsko društvo“ občni zbor pri načelniku Alojziju Kreftu v Očeslavcih. Zbralo se je precejšnje število društvenikov in prišli so tudi drugi posestniki, da so pristopili k društvu, ker so sprevideali, da ono deluje v prid in za zboljšanje kmetskega stanú. Prečastiti g. Alojzij Šijanec, župnik iz Negove, so navzočim v kratkem pojasnili vprašanje: „Kako je ravnati z zrelim sadjem in kako se ono najbolje uporablja?“ K izvrstni razpravi so še dostavili, da bi se posestniki Ščavniške doline sploh morali bolj pečati s sadjerejo, ker se tukaj pridelano sadje ne razpošilja samo po Evropi, ampak že tudi čez morje v Afriko in v Azijo, kar je dokaz, da se naše sadje hitro ne skvari in da je sposobno za daljno pošiljatev. Volil se je potem novi odbor, v katerega so bili enoglasno izvoljeni sledeči: g. Alojzij Kreft, predsednikom in blagajnikom, č. g. Alojzij Šijanec, podpredsednikom, g. A. Vogrinec, tajnikom in gg. M. Vreča, A. Jurjevič in J. Košar, odbornikom. Novi odbor je sklenil, naj se izreče pismena zahvala preč. g. dr. Iv. Križaniču, kanoniku v Mariboru, za poslano podporo v denarjih in g. Svitoslavu Hauptmanu, dosedanjemu podpredsedniku in ustanovitelju društva, za trud, katerega je žrtvoval društvu v korist in prebivalcem Ščavniške doline v blaginjo. Tudi tem potem še enkrat izrekamo omenjenima gospodoma pristrčno zahvalo. Konečno še opozarjamo vse tiste društvenike, katerim ni bilo moč se občnega zbora vdeležiti in tedaj društvenine za prihopnje leto še niso vplačali, da naj to skoraj storé, ker bi to posebno utegnilo tistim v korist dohajati, kateri hočejo od društva kupovati drevesca, katera se bodo že v prihodnjem letu prodajala in sicer društvenikom ceneje kakor neudom. Društvenino prejema blagajnik g. Al. Kreft v Očeslavcih.

Od Hudinje. (Dež. hiralnica.) Lep hram lepša Vojniško okolico. To je namreč hiralnica, katera se je začela zidati leta 1890 ter se je letos, izyemši nekaj malosti, dokončala. Strel in vihrajoči prapori pri hiralnici, kakor tudi raz hiš v Vojniškem trgu na sv. Štefana je kazalo da bode nekaj posebnega. In to je tudi bilo. Prišel je namreč Nj. ekselenca grof Wurmbrand, deželni glavar in grof Attems pregledat in odpret deželno hiralnico. Množica velika je radovedna skupaj tekala. Bil je okr. glavar dr. Wagner in Celjski mestni očetje z njihovo „krono“-rožico dr. Neckermanom, deželni poslanec dr. Dečko, vojniški „gemeinderoti s purgermajstrom“, Vojniško duhovništvo in učiteljstvo, Vojniški in zanaprej tudi hiralnični ordinarij dr. Žizek. Vse je ravno gledalo in radovedno oči opiralo, kako bodo „žegnali ta sihenaus“. Ali dragi Slovenci, nemški liberalci, ki nam režejo kruh narodnih naših pravic za naš slov. denar in sicer drag denar in težek naš trud, se kaj mnogo ne zmenijo za slovenskega kmeta najsvetejši čustvi, sv. vero in njihov, nam vsem mili jezik slovenski. In zakaj? Za to, ker mi ne zahtevamo povsod svojih pravic, ker ne pokažemo vrat nemčurjem, kadar nas pri volitvah nagovarjajo, da bi ž njimi volili, zato, ker mi pri nemčurjih kupujemo. Slovenci! Kedar se bodele vendar spametovale!*) Kadar si je pregledal Nj. ekselenca deželni glavar celo poslopje, nagovoril ga je v posebni hiši grof Attems in ga prosil, naj odpre hiralnico. Wurmbrand mu je zahvalil ter rekel, da se povsod enako skrbi pri deželnem odboru, za zgornjo in spodnjo Stajersko, za Slovence in Nemce, kateri vsi bodi le ena družina. Mi temu ne rečemo družega, kakor to, da bi gospodje „zgoraj“, posebno pa deželni glavar, to tudi v djanji pokazali, ker besede nam nič ne pomagajo.

Od sv. Križa na Murskem polji. (Nesrečno rovanje.) V zadnjem času se je nemčurjem greben tako nategnil, da same drznosti že več ne vejo, kaj še bi proti Slovincem storili. V Ljutomeru imajo svoje pribežališče. Tam se že šopirijo, kakor kokot na gnoji. Žalostno, da pri narodnjakih nekje ne najdemo več tiste vztrajne in neustrašene delavnosti, kakoršnjo smo videli v prejšnjih letih. Vse je nekako zaspalo in medlo. Drugo leto imajo v Ljutomeru občinske volitve in nemčurji se zdaj že bahajo, da jih bodo še iz tretjega razreda vrgli. Kak razloček med nekdanj in zdaj! Okolica je sicer narodna, ali ona bi lahko veliko več pripomogla, kakor zdaj stori. Med ljutomerskimi nemčurji najdemo večinoma takšnih, ki živijo od slovenskih kmetov. In -zakaj ljutomerski okoličani

*) Da smo, gospod, Vam čez daljše besede Vaše potegnili rdečo črto, ne zamerite, kajti sicer bi naši bralci še teh Vaših besed ne dobili pred oči. Ured.